

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. свят) о 5-й годині по полудні.

Реданція і Адміністрація: у Львові Чарнецького ч. 8.

Письма приймають тільки франковані.

Рукописи звертають тільки на окреме жаданє за зложенєм оплати поштової.

Рекламації незалежні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсмана ч. 9 і в п. к. Староствах на провінції:

на цілий рік зр. 2-40
на пів року „ 1-20
на чверть року „ —60
місячно „ —20

Поодинокє число 1 кр.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5-40
на пів року „ 2-70
на чверть року „ 1-35
місячно „ —45

Поодинокє число 3 кр.

Запросини до передплати.

З нинішнім днем кінчимо девятий рік нашого видавництва. Приступаючи з новим роком до дальшого будемо старати ся вести видавництво нашої часописи в тім самім напрямі що й доси, в тім переконаню, що ми вступили на дійсно хосенну дорогу, чого доказом суть для нас ті многі письма признаня і подяки, які ми через цілий минаючий рік діставали від наших читателів. Се буде і дальшою заохотою для нас в дальшійм труді. Вірні прийнятій постанові і переконані о її практичності і хосенності будемо старати ся о то, щоби наша часопись несла світло правди і науки в як найдальші закутини нашого краю, щоби ширила взаємну братню любов, а подаючи всілякі вісти з широкого світа і познакомлюючи своїх читателів зі здобутками на всіляких полях людського знання стала ся для читателів в їх вільних від щоденного занятя хвилях жером приємної і хосенної забави, підручником всілякого знання і щирим та совістним дорадником для тих, котрі того потребують.

„Народна Часопись“ буде і в новім році виходити під тими самими услів'ями, що доси, а іменню:

Передплата у Львові в агенції дневників Стан. Соколовекого пасажа Гавсмана число 9 і в п. к. Староствах на провінції:

на цілий рік зр. . . . 2-40
на пів року „ . . . 1-20
на чверть р. „ . . . —60
місячно „ . . . —20
Поодинокє число 1 кр.

З поштовою посилкою:

на цілий рік зр. . . . 5-40
на пів року „ . . . 2-70
на чверть р. „ . . . 1-35
місячно „ . . . —45
Поодинокє число 3 кр.

Вісти політичні.

(Справа стану виїмкового в Галичині. — Запереченя чутки о переговорах з опозицією. — Мадярська опозиція а назва місяця січень, а ще цікавіші її жаданя. — Ситуація на Филиппинах.)

З Відня доносять, що на оногашній раді міністрів ухвалено звести стан виїмковий в послідних вісьмох галицьких повітах, в котрих его ще доси задержано. Ухвала та буде оголошена ще заким збере ся рада державна.

Як звістно, розійшла ся була сими днями чутка, що віденьське правительство лагодить якусь акцію, маючу на цілі завести якісь переговори з опозиційними партиями, головню же з Чехами і Німцями в справі їх помирення. Отже чеські газети доказують тепер, що чутка та єсть безосновна, і що о такій акції правительства не чувати нічого.

Цікава собі та мадярська опозиція. На вчерашнім засіданю мусіла їй служити до обструкції навіть назва місяця „січень“. Пос. Польоній поставив внесенє, щоби в протоколі не писати слова „січень“, бо ся назва взята з григоріанського календаря зле звучить; ліпше буде сказати „зимовий місяць“. На то відповів пос. Слюга, що ще краще звучала би старомадярська назва „місяць трох королів“. Тоді сказав пос. Гок, що ані одна ані друга назва не єсть відповідна і найліпше було би уживати „місячний місяць“. Наконєць пос. Блашкович поставив внесенє, щоби замість „клуб університетский“ уживати „клуб молодіжний університетский“. Над всіма тими внесеннями відбувало ся поіменне голосованє і внесенє, розуміє ся, відкинєно.

О переговорах, які веде угорське правительство з партиями опозиційними ходить така чутка. Опозиція жадає, щоби насамперед кабінет Банфіго уступив; щоби в Австрії угода була переведена лиш в дорові парламентарній, а коли би могла бути заключена лиш на основі §. 14, щоби проголосити незалежність Угорщини. Партії опозиційні порозуміли ся вже що-до своїх жадань, які мають ставити спільно до правительства. Первістє було в проєкті жадати, щоби в новім кабінеті засідав один десидент яко міністер для справ

ДОБРОДІЙ.

(З чеського — Яна Візка.)

I.

Дра Калину збудив несмілий стукіт в двері із звичайного пообіднього снання. На его невдоволенє візване, що напів затратило ся в довгій позіханю, увійшла старушка вже добре сивавого волося, малої, згорбленої постави і худа. В замкненій правій руці тиснула вогуку густину, котрою від часу до часу обтирала сльози з очий почервонілих від плачу і невиспаня. Одійж на пій була стара і зношена, лата на латі, правдива її краска вже давно сповіла....

— Цілую руці, ласкавий пане! Даруйте, що приходжу вас турбувати, але — струя гірких сльоз не дала їй дальше говорити.

З докторових очий блисло кілька разів, а насупленє лице стало ще більше невдоволенє. Він належав до тих людей, що научивши ся помагати недужим, затратили при тім милосердіє і чувство добра.

— З вашого плачу мало довідаю ся! Чого хочете?

— Ах, ласкавий пане! Я бідна, нещасна вдова. Маю п'ятеро дітей, чотирох хлопців і дівчину. Своїми руками я їх всіх живила, пів року тому почала мені в тім помагати і Марі-

ся, зачала ходити на роботу. — Я дякувала Господу Богу, що мені трохи полекшив! А моя золота Маріся дякувала зі мною, вчасним ранком обійшла нашу худібку, козеньку, а відтак спішила до роботи, робила за двоїх і біденька не довго видержала! Певне колись зіграла ся і напилась, хто знає, она не признавала ся до того. Почала кашляти, хрипіла і хрипіла — а нині рано умерла. Пане докторе, ласкавий пане, коби ви були її знали, то була дитина як ангелятко, добра, покірлива, розумна.

— Добре, добре! То приходите радитись мене аж тепер, по смерті?

— Ні, ласкавий пане! Я не хотіла вас перше непокоїти. Я знаю, що ми маємо право жадати лікаря, але ви досить наїздите ся до управителів! Щож як би ви ще мали їздити до нас! Чоловік навіть не сьміє гадати о тім.

— Так, я їздив якийсь час до княжого двора замість недужого мого товариша, але тепер він здоровий і мій обов'язок минув. Отже не можете від мене нічого хотіти.

— Ах, ласкавий пане, мене післали сюди по посмертну картку. Наш пан доктор не хотів її видати мені, бо, каже, то не его річ. Говорив щось, що він не від суду — я того навіть не розуміла добре, і післав мене до вас. Каже, що та картка не сьміє бути від иншого лікаря, лише від вас!

— То пождіть хвилю.

Калина закурив цигаро, сів коло бюрка, витягнув кусник паперу в своїм іменем в розі

і випитавши ся о потрібні подробиці, написав плачущій робітниці жадану картку. Коли подав їй папір, поцілувала его в руку, подякувала щиро і хотіла відходити.

— Заждіть! — крикнув лікар за нею. — Не маю обов'язку служити вам за дармо!

Кованьська налякала ся і поглянула широко отвертими очима на лікаря.

— А що я винна, ласкавий пане?

— Зроблю вам то дешево, вісімдесять крейцарів.

— Ах, Боже, ласкавий пане, не ждайте тільки від мене! Змилюйте ся над моєю бідю. Хлопці нагі, не можу заробити на житє. А як Маріся була слаба, то також не могла я піти кілька днів до роботи і за них пан управитель відтягне мені.

— Того всьо ваші річі, до котрих я не маю ніякого діла.

— Але ласкавий пане, майтеж серце! Я продала послідну подушку, аби справити дівчині хоч трохи хороший похорон, я її так любила! Домовина коштувала мене.

— Як не маєте грошей, най вам не забагав ся нічого дорогого! До чого дорогої домовини?

— Пане ласкавий, не вимавайте того матери! То була моя найстарша дитина, за котру була би я всьо дала! Була вже старша, я могла з нею поговорити, пожалувати ся перед нею. Хлопці малі та й пусті! Послідний

внутрішніх для стереження законності виборів а один член партії народної щоби був міністром при Цісарю (а latege) для інформованя Монарха. Ті жаданя однакж відкинено, а то для того, щоби не здавало ся що опозиція робить опозицію лиш для інтересу.

Ситуация на Филиппинських островах стала дуже критична. Бюро Райтера доносить з Мавілі: Полковник Поттер привіз депеші з Ільольо, після котрих положене там єсть дуже критичне. Повстанці забарикадували в місті всі уличі. Кажуть, що в різних сторонах міста порозділювано по многих домах багато нафти, щоби місто зараз підпалити, скоро би Американці взяли ся его добувати. Особи заграничні втікають на англійський корабель Вопаventure а банки перевозять на кораблі свої гроші. Проклямацію президента Мек Кіплія прийняли місцеві жителі з глумом. Єсть то загальний погляд, що помирненє з Американцями просто неможливе.

Всі нові міністри филиппинські то самі дуже багаті люди з європейским образованием, по найбільшій часті адвокати; один єсть інженіром а двох електротехніків. Всі они стоять вірно при Агінальді і хотіли би так само як і він погодити ся мирно з Американцями, але готові ставити опір против всякого забору. Агінальдо старає ся навіть недопустити до ніякого конфлікту, доки єсть ще бодай слаба надія на якесь порозуміє, але Американці затуманені своєю побідою самі як би хотіли визивати місцевих жителів; они мають надію на то, що зможуть за 3 мільони доларів підкупити войско повстанців. Тимчасом повстанці лагодять ся до війни, а коли би їх войско Американці побили, то тогди має настати війна на розсіпку, котру Филиппинці мають надію видержати хоч би й вісім літ.

Новинки.

Львів дня 12-го січня 1899

— **П. Міністер судівництва** переніє заступника прокуратора державного Вияк. Момлинського з Самбора до Черемини і іменував судового ад'юкта Тад. Запревского з Зборові заступником прокуратора в Самборі.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** гр. Стан. Бадені виїхав вчора рано на три дні до Радехова.

— **Львівська рада повітова** на засіданню з дня 10 січня с. р. ухвалила зміну регуляміну в тім дусі, що від тепер мають ся видавати всі обіжники до громад і обшарів двірських в языках руским і польским, а на письма рускі, вношені сторонами до ради повітової, має ся відповідати по руски і рускими буквами. На тім засіданню прийнято резигнацію о. інфулата Заблоцкого з віце-маршалка, а на его місце вибрано п. Леопольда Бачевского (сина) зі Знесіня.

— **Заява львівської громади** Стільсько — як пишуть звідтам до Gazet-и Lwowsk-oy з Жидачева — що одержали памяткові військові медалі, хочажи оказати свою вдячність, упроевли місцевого о. пароха о відправу торжественного богослуження заздоровного за Є. В. Цісаря. На тім богослуженню дня 24 грудня з'явили ся всі відзначені медалями, а відтак удали ся перед уряд громадський і там відіспівали з одушевленем народний гимн. Селяни тої громади ухвалили рівночасно поставити два памятники в Стільську, а то один в виді піраміди перед громадским урядом з руским написом: „Памятник в честь Єго Величества Цісаря І., поставили в вдячності бувші воєнки громади Стільська в році 1898“ — а другий памятник в виді хреста з руским написом: „Памятник для бл. п. Цісареві Єлисаветі, помершої в вересні 1898 р. поставили вдячні і вірні бувші воєнки з громади Стільська 1898 р.“

— **Рух на залізничних шляхах** Бірки великі-Грималів, Лужани-Заліщики, Гадікальва-Бродина, Острів-Березовиця, Підвисоке-Біла чортківська-Заліщики і на всіх львівських залізничних колонійських і буковинських з днем 10 с. м. наново привернено.

— **До Тернополя**, де від довного часу лютить ся шкарлатина, з'їхав санітарний інспектор др. Баржицкий на інспекцію міста і в товаристві санітарного асистента дра Моссора та міського фізика дра Ляйблінгера відвідує мешканя, де були випадки шкарлатини. — Пишуть, що шкарлатина просищує ся й по селах, н. пр. в Настасові.

— **3 товариства „Просвіта“**. В місяці грудни 1898 р. внесено поданя до Намістництва о заснованє нових Читалень „Просвіти“ в отсих 16 громадах: 1) В повіті Богородчани: Іванків-ка, Саджава; 2) повіт Броди: Маркопіль; 3) пов. Чортків: Базар; 4) повіт Гусятин; Мшанець, Васильківці; 5) повіт Калуш: Мостище, Тужилів, Войнилів; 6) пов. Рава руска: Смолино; 7) повіт Рудки: Михайлівці; 8) пов. Сокаль: Осердів; 9) пов. Станіславів: Сапогів; 10) пов. Стрий: Труханів; 11) пов. Тернопіль: Забойки; 12) повіт

Жидачів: Боянів. Всіх читалень „Просвіти“ (заложених і зголошених) з кінцем грудня, було 705, а з них в сім році прибуло 184. В 1897 р. заложено нових Читалень „Просвіти“ 183, позатамтого 107, в р. 1895-ім 92, в 1894-ім 52, в 1891 до 1893 рр.: 87. — Найбільше читалень в 1898 році прибуло в повітах: Золочів і Калуш по 10; Гусятин і Рогатин по 9; Збарж і Львів по 8. Ані одна читальня не прибула повтах: Ліско, Сянік, Самбір. Лише по 1 читальни прибуло в повітах: Чешанів, Добромиль, Дрогобич, Городенка, Яворів, Косів, Мостища, Снятин, Турка. Найбільше читалень „Просвіти“ у всхідній Галичині є в повітах: Череминь 41, Рогатин 34. Борців і Стрий по 31, Львів 27, Золочів і Бірка по 26, Тернопіль 22, Камінка 22. Найменше читалень „Просвіти“ мають повіти: Снятин 1, Ліско і Сянік по 2, Чешанів 4, Косів і Добромиль по 5, Самбір 6, Старе місто і Турка по 8, Городенка і Рудки по 9. В західній Галичині є в шістьох повітах по 1 читальни „Просвіти“.

— **Злочинний замах**. Вчора перед полуднем хотів 18-літній помічник друкарський в львівській Звязковій друкарні, Вільгельм Баранський позбавити життя чотири особи. Віддалений з друкарні перед кількома днями за неспокійне поведене, з'явив ся вчора по службову книжочку. Директор друкарні п. Тодшіндлер пішов по книжочку до своєї канцелярії, а коли повернув і хотів її віддати Баранському, витягнув той же з кишені револьвер і вистрілив до директора. На щастє не влучив і не дивлячись на наслідки вистрілу, побіг до салі де містять ся машини і там стрілив другий раз до машиніста Коппетинського. Але й тепер не поцілив нікого. Коли паробок Козьол кинув ся, аби придержати роз'яреного хлопця, стрілив він в третє і зранив Козьола в лице. Тепер кинули ся на Баранського другі паробки і розоружили его, хоч він стрілив ще раз поза себе, але також безуспішно. Вскорі прибув візваний агент поліційний і забрав злочинця на поліційну інспекцію. Баранський, коли ему відобрали револьвер, хвалив ся, що позатроював кулі гріншпаном, аби навіть малі скалічення були смертельні. Імовірно терпить він на манію переслідованя, бо заєдно жалував ся на своїх постоятелів і товаришів.

— **Сумний ювілей**. Львівська поліція — просто без серця! Оногоди прихопила славного злодія Рудольфа Загурского, караного вже не багато, лише 49 разів за крадіж. Загурски хотів обійти злодійський ювілей вломанем до контори інженера Левинського, та поліція перешкодила

лашок віддала б я на похорон, аби показати людям, як я її любила!

— От, дурнота! — пробурмотів лікар. — Аби довго не говорити, дайте мені сорок крейцарів.

— Пане ласкавий, як Бог на небі, вірте мені, що не маю з собою більше як двацять крейцарів. А де возьму на стязки хлопцям — ласкавий пане!

— То дайте сюди того двацятка! Та за пів дармо. З Богом! —

І Калина вийшов до сусідньої кімнати, полишивши старушку саму.

Видійшла поволи, стискаючи судорожно посмертну картку в руці. Очи знов зайшли їй слезами і навіть не дивила ся на хорошу кімнату і обставу в ній, від котрої була би иншим часом не відірвала очий. Оная не думала пині о нічим иншим лише о своїй дитині, з котрою вже завтра мусить розлучити ся на віки, аби її ніколи більше не побачити...

А коли отворила двері своєї убогої кімнатки і побачила там в домовині трупа своєї дочки, упала коло її ніг і плакала до пізньої ночі. Не бачила ані не чула! Не бачила блідих лиць своїх чогирах хлопців, що одіті в подерті лахи стояли довкола неї зі зложеними руками, не чула їх плачу, що хотять їсти! Не гадала о тім, де положити їх вечер, бо всю постіль віднесла вже до заставу, не гадала о тім, коли буде могла викупити її і як заосмортити діти, коли студений вітер прожене тепле літо з нашого краю... Не гадала о нічим, лиш о своїм смутку, о своїй умерлій дитині.

А коли трохи прийшла до себе, занесла послідну одежину до заставу, аби взяти за неї хоч двацятка, котрий неодавався їй ще на декі подробиці до устроєня похорону. Атжеж

мусить показати людям, як любила свою Марисю!

Простіть матери!

II.

Лишим ту нужду, то убоге мешканє Кованьської, лишим той сумогляд, а вернім до міста. На уличях гамірно. В пестрій сумішці переєвувають ся громадки панів і дам, весела розмова, сміх і жарт відзивають ся зі всіх сторін і радістний настрій видко на більшости лиць.

Сонце зайшло і сумерк вкриває землю. Людий на уличях рідшає. Дами ідуть домів проводжені своїми почитателями, старші пани а особливо жонаті вибрали по більшій часті за ціль своєї дороги освітлені будинки, над входами котрих під великими написами видніли зелені і золоті вінці.

Особливо під „Золотою рибою“ було життя! Атже там було щоденне збірне місце всіх достойників місточка, до котрих в першій ряді палаєжав сьвященник, лікар, антикар, управитель школи з кількома товаришами і кількох двірських офіціалістів.

Нині зійшли ся скорше як звичайно, а з чвірки грачів, котрі вже від трех літ з кожного виграного гудьдена віддавали по крейцарі на „Шкільну матицю“ не хибував ні один. Грало ся день перед тим трохи вище і антикар з сьвященником та управителем двірским прийшли, аби може назад дещо відбити з вчерашньої докторової виграної, від котрої заплатив на „Матицю“ вісімдесять шість крейцарів. Щось такого рідко коли луцалось.

Засіли в окремій кімнаті і закурили люльки, дожидали нетерпеливо приходу дра

Калини, обчислюючи в дусі виграні та радуючи ся, що кождий з них дасть нині на „Матицю“ немало гроша.

Калина прийшов і по короткій розмові засів до стола грачів. Карти зашелестіли, купки срібних грошей задзенькали о скляні тареліці, промовило ся кілька звичайних, щоденних заміток і вже грало ся. З початку веселість не уступала ще з тих лиць безжурних, ясніючих вдоволенням і достатком, але чим довше ішла гра, тим більше захмарювало ся лице доктора, між тим як черги лиць его товаришів вказували таєну радість з его пудачі.

Калина вже кілька разів доповняв тарелєць паперовими грішми з монетки, але мимо того тарелєць був заєдно порожній. Вчерашня виграна з кількома иншими золотими вже давно пропала!

Зараз по півночі післав до дому хлопця зі склепу з білетом. Того вправді пані докторова не конче приязно приймила, але все таки приніс він запечатану куверт, не згадуючи ні словом, що при тім ласкава пані сказала.

Калина роздер куверту, виймив кілька десятків і знов грав весело. Ставки множили ся і подвоювались. Холоднокровність грачів щезла, очи горіли, жили на чолі пабігли, лиш сьвященник був спокійний і пив як звичайно поволи своє пиво, споглядаючи часом на доктора і договорюючи всілякі дотепи, що лютило доктора в незвичайний спосіб.

— Не гнівайте ся, докторе — договорював ему тамтой. — Як зробите Кованьський рахунок за ліченє єї Марисі, то всьо вам верне ся. На рахунок тої заплати могли-б ви нині програти й кілька соток!

Калина насунув ся і злітно поглянув на сьвященника, котрий між тим утопив свій вір

ему в тім, зловивши его на горячій в хвили, коли вже з вікна контори видно було лише погн. „Ювілята“ запроваджено на інспекцію поліційну і там відбере „ювілейні желаня“.

— **Самоубийство.** В Берні моравським застрілився віденський лікар др. Кароль Гас, асистент клініки дра Найсера. Мав 28 літ. Причиною самоубийства була свідомість, що терпить на серцеву недугу. Перед кількома днями удав ся до одного з лікарів і не кажучи нічого, що сам єсть лікарем, велів себе оглянути, а коли лікар сказав, що справді має серцеву недугу, поїхав до Берна і там застрілив ся.

— **Аматорське представлення.** Члени читальні „Просвіти“ в Надвірній устроюють в неділю дня 15 січня 1899 представлення ораторії спенічної п. а.: „Ніч вельсеска“ в 4 діях в сали уряду громадського. Почаюк о годині 6-ій вечером.

— **Старий Париж.** Артистична комісія, що займає ся устроєнем „Старого Парижа“ на парискій виставі в 1900 р., запросила до свого гурту Вікторина Сарду і рішила відбудувати між иншими улицю „Ave Maria“ з театром Молієра, і площу Чорного Хреста з грою в пілку, де забавляти ся артисти підчас межіактів. Комісія посідає подрібні рисунки і плани уличей, театру, костюмів і т. д.

— **Помер** в Кракові дня 7-го с. м., в 76-ім році життя о. К. шпер Щепковський, б. провінціал оо. Сауїтів, котрому була поручена реформа оо. Василіян і котрий упрляв в василіянським новіціятом в Добромилі 14 літ.

Штука, наука і література.

— „Учитель“ ч. I з дня 5 січня с. р. містить: „Запросини до передплати“; — розвідку про „Народні школи в Чехах“; — статю про „Торжественний обхід промоції в Женеві“; — дидактичну лекцію про ітиції і їх лет“; — статю о „Вихованю в Англії“; — вісти наукові та літературні. — „Учитель“ буде виходити і в 1899 році а редакция оповістила таку відозву з запросинами до передплати: „Вказувати на потребу і konieczність видавництва „Учителя“ не потреба: виходять они вже з того, що у нас число руских шкіл так народних як і середних чим раз більше зростає, та що і університети нині пишають ся працями професорів Русинів. — „Учитель“ постановило собі за задане змагати до того, щоби усякий

в пільзенськїм пиві своєї склянки. Аптекарь сьміяв ся, а управитель замітив до того:

— Та бо й ви отче не дали би собі відобрати вашого позавтрішного доходу.

— Ой, чому ні! — сьміяв ся сьвященник.

А карти при тім літали і міняли ся переносючи значні суми гроший від одного гравця до другого. По другій годині по півночі бесіда утихла і лиш довгі та часті позіхання мішали ся з одноставним шелестом киданих карт.

Доктор мав особливше нещасте. В куверті майже не стало на заплачене програної.

— Досить, вже не граю.

— Дякуємо — відповіли насьмішливо грачі, відчисляючи крейцарі для „Матиці“.

Сьвященник заплатив аж сто двацять крейцарів, а управитель з аптекарем по п'ятьдесять....

— А щож ви, пане докторе, забули нині на „Матицю“ насьміяв ся управитель....

Калина при відході не подав ему за то руки. Був розлючений, все в нїм аж кипіло! По дорозі до дому не свистав, як звичайно иншим разом лиш півголосом воркотів. А коли станув перед своїми воротами і не міг найти дїрки від замку, вирвався ему гнівний крик:

— До грома! А всьому тому винна лиш та проклята Кованьська! Дурна баба. Той єї двацятьтак приніс мені лиш нещасте. І чого я клад его між другі гроші? Уф!

І ще на сходах воркотів доктор і сьвято прокляв ся, що від тої пори не зробить нікому нічого так дешево.

рух, дотикаючий справ нашого шкільництва, подаваний був в „Учителю“. — „Учитель“ річ ясна, що до сеї ціли так вельми пожаданої і важної дійде тільки при помочи всіх сил, що беруть живу участь в руху педагогічно-дидактичній і в вихованю дїтей, значить так поодиноких людей як і товариств і інституцій.

„Ся ціль повинна цілому загалови Русинів горячо лежати на серцю. Проте запрошує Редакция всіх до ласкавої участі в видавництві і просить подавати ему вісти про всякий рух в справі руского шкільництва: о статі змісту педагогічно-дидактичного, о справозданя з засідань конференцій учительських, з засідань виділів товариств дбаючих про материяльний і моральний розвій нашої молодіжи і стану учительського, о рецензії учебників шкільних і тим подібних видавництв, о статі з історії педагогії, про стан просвіти закордонської України-Руси, о уваги над діланем так самого товариства педагогічного як і его філій і инших інституцій виховуючих — як про бурси і пр., о уваги над видавництвом „Учитель“, о справозданя з видань педагогічно-дидактичних, які появляють ся не тільки на нашій, але і на чужих мовах, о оповіданя, статі научні і пр., словом про все, що підходить під ціли видавництва „Учитель“.

„Також просить товариство Всіх добрих Русинів не тільки о поміч, але і о те, щоби зволіли між знакомими пропагувати „Учителя“, і спонукувати їх до живої участі в самих видавництвах.

„Редакция сподієсь, що сеї єї голос, яко одинокого руского органу педагогічного, що голос сей, що змагає до красної будучности нашої, відобесь ясным відгомном о рускі серця, а оно вкаже певно час і додасть волі доброї служити і в тім напрямі справі народу нашого, котрий в нинішню пору, коли всі народи блискавкою розвивають ся і стають кріпкими та здоганяють у розвою оден одного, — такої помочи від кожного чоловіка домагаєсь, що признаєсь до свого народу.

„На сїм місці складає Редакция тим прилюдну подяку, що дбаючи про розвій руского шкільництва, помагали єї в видавництві „Учителя“ в минувшим році і просить їх о дальшу ласкаву поміч.

„Так як всяке видавництво потягає за собою кошти, годі і „Учителю“ без них обійтись; проте просить Руске товариство педагогічне, яко властитель сего органу, дотеперішних Передплатників, щоби не лише самі відновили чим скорше передплату, але нехай кожний возьме на себе сей невеликий обовязок спонукати свого сусіда до зложеня передплати, а вже в однім році зросте число Передплатників в двое, а дасть Біг коли тою дорогою підемо дальше, слідуячого року буде їх в четверо більше! Тоді зможе „Учитель“ станути на висоті своєї задачі, бо спроможе ся на 3—4 числа в місяць, а тим самим подасть інтересованим такий багатий і різнородний материял, що они не будуть потребувати передплачувати инших часописей змісту педагогічно-дидактичного. — За передплату у нас і так не тяжко: так кожда школа має право вставити в бюджет свій певну квоту на видавництва педагогічні. Чи ж не можна в сей спосіб заосмотрити кождо руску школу в орган, що заступає єї справи?! Лише більше волі і сьмілости, а „Учитель“ станесь не лише гостем в декотрих школах, але конечною духовою потребою рускої школи.

„Проте Товариші до сьвятого діла, якого від Вас вимагає знанє Ваше і нарід руский.

„Скріпляйте „Учителя“ Вашими працями.

„Скріпляйте „Учителя“ і материяльно, надсилаючи передплату за себе і дбаючи проте щоби Ваші товариші єї надсилали, а виносить она річно 3 зр. — на пів року 1 зр. 60 кр., а на чверть року 1 зр.

„Для членів руского товариства педагогічного, що зложать річну вкладку (50 кр.) до кінця лютого, виносить річна передплата (неподільна) 2 зр.

„Передплату просимо надсилати до: Адміністрації „Учителя“. Львів, ул. Вірменська, ч. 8.

„Всякі письма до: Редакції „Учителя“, Львів, ул. Собіщини, ч. 7.

ТЕЛЕГРАФИ.

Відень 12 січня. Pol. Corr. доносить з Риму, що правительство італіянське заказало еміграцію до Бразилії з причини сумної долі, яка стрітила там давнійших емігрантів.

Будапешт 12 січня. Зачувати, що опозиция має нині предложити на письмі свої жагання, а тогди бар. Банфі поїде до Відня.

Мадрид 12 січня. Ген. Ріоз доносить, що повстанці збирають велиту силу войска, щоби заатакувати місто. Американці лагодять ся до оборони.

Вашінгтон 12 січня. Комісія сенату постановила в своїм справозданю о ратифікації мирового договору припоручити сенатови прийняти той договір без зміни.

Курс львівський.

Дня 11 січня 1899.	платять	жадають
I. Акции за штуку	зр. кр.	зр. кр.
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	377—	385—
Банку кред. гал. по 200 зр.	200—	210—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси	295—	298—
Акции гарбарній Ряшів	205—	212—
Акции фабр. Липиньского в Сяноку	260—	265—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	96.50	97.20
Банку гіпот. 5% преміов.	110—	110.70
Банку гіпот. 4 1/2%	100.00	100.70
4 1/2% листи застав. Банку краев.	101.10	101.70
4% листи застав. Банку краев.	98—	98.70
Листи застав. Тов. кред. 4%	97—	97.70
„ „ 4% льос. в 41 літ.	97—	97.70
„ „ 4% льос. в 56 літ.	95.90	95.70
III. Обліги за 100 зр.		
Пропінаційні гал.	97.70	98.40
Обліги ком. Банку кр. 5% II ем.	102.50	—
„ „ „ 4 1/2%	100.50	101.20
Зеліз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	97.50	98.20
Позичка краев. з 1873 по 6%	104—	—
„ „ 4% по 200 кор.	97.50	98.20
„ м. Львова 4% по 200 кор.	94.30	95—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	27.25	28.25
Міста Станиславова	51—	—
Австр. червон. хреста	19.75	20.25
Угорскі черв. хреста	10.90	11.50
Італ. черв. хреста	11—	12—
Архієп. Рудольфа	25—	26—
Базиліка	6.70	7—
Joszif	3.70	4.40
Сербскі табаківі	4.25	5.25
V. Монети.		
Дукат цісарський	5.66	5.76
Рубель паперовий	1.27	1.28
100 марок німецьких	58.80	59.20
Долар америк.	2.40	2.50

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видає руске Товариство педагогічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всі, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезій многи поясненя в нотках, котрі багато причиняють ся до зрозуміння поезій, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педагогічній у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

За редакцією відповідає: Адам Креховецький.

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік існування нашого письма, хоча його і далі бути приятелем кожного дому.

Завдяки моральній і матеріальній підпорі суспільності, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширитися і стати на рівній ступені з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обов'язує“, старати ся будемо й далі поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року розширяємо значно додаток повістей „Tygodnika“: кождий передплатник нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістей, додаваного в аркушах і займаючого найзнаменитші твори чужої літератури, одержить

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЕНКЕВИЧА.

Письма Сенкевича вийдуть в новім, стараннім виданні, виключно для передплатників „Tygodnika-illustrowanego“ і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильогію —

всі новелі, повісті, листи з подорожній,

одним словом: цілий доробок літератеский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цілм світі.

Кождий том **Бібліотеки СЕНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше 10 аркушів, формату звичайної 8-ки, на добрім папері і добрим друком. Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слідуєчі твори Сенкевича:

НОВЕЛІ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedia z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik. — Niewola tatarska. — Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem. — Sielanka. — Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Maripozy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten. — Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америці і Африці. — Листи з Риму, Венеції і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛІ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТІ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох літ, кождий передплатник „Tygodnika-illustrowanego“, одержуючи річно звич 120 аркушів найліпших творів літератури польскої, стане власителем бібліотеки Сенкевича, недоступної доси задля високої ціни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

Передплату для **ЛЬВОВА** і **ГАЛИЧИНИ** приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Агенція і Експедиція „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всі книгарні і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сенкевича:

У Львові: квартално: **3 зр. 60 кр.**, піврічно: **7 зр. 20 кр.**, річно: **14 зр. 40 кр.**

В Галичині з пересилкою поштовою: квартално: **3 зр. 75 кр.**, піврічно: **7 зр. 50 кр.**, річно: **15 зр.**

В слідуєчій році „Tygodnik“ друкувати буде одночасно **дві повісті оригінальні**, іменно, крім

„KRZYŻAKÓW“ СЕНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елізи Ожешкової, і
ПРУСА „ТАМ!“

Посідаємо також оригінальну працю славного нині за-
границею писателя **Станіслава Пшибишевского**, котрий на-
писав для нас по польски поему прозою п. з.: „JASNE NOCE“
ілюстровану **К. БРОНЕВСКИМ**.

Крім того в часті белетристичній маємо запевнене сотруд-
ництво таких писателів, як: Bałucki Michał, Ks. Chelmiecki
Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski
Czesław, Joske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Ma-
rya, Lubowski Edward, Orłot, Reymont Władysław, Marya
Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz. і і.

Також помістимо для нас написані три спеціальні студії:
„WSPÓŁCZESNI POETCI POLSCY“ написав **А. ЛЯНГЕ**.
„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“ нап. **А. ПОТОЦКИЙ**.
„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“ нап. **Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ**.

Посідаємо також студию порівнявчу **Ігн. Матушевского**:

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“,

та працю **Л. КОРОТИНСЬКОГО „O TOMASZU ZANIE“**.

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),
з поясненнями **Раймунда Станіслава КАМІНСЬКОГО**.

Знаний філософ і знатек **Плятона п. В. Лютославский**,
жертвував нам оригінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіці треба
конче признати існуване індивідуально-духового початку.

Дальші серії цікавої статі **Олександра Кравсера**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“,

з многими ілюстраціями, вже маємо, а крім того дуже інте-
ресну річ **Г. Садовского п. з.:**

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“.

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман
історичний звістного нині угорского автора **Юлія Вернера п. з.:**

„Z PORIOŁÓW“.

Красний той і цікавий роман з часів угорских війн
домових, перетолкувала для „Tygodnika“ п. **В. Ярошевска**.

В часті ілюстраційній подамо репродукції найзна-
менитших малярів наших також і красками.

Видавці: **ГЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ**.